

KOLLÁR-KLEMENCZ LÁSZLÓ

Anyám tenyere

Regény

Kiszakad a szív

Hátul is ajtók voltak a házakon, azokon szaladtak ki, s bújtak el az emberek. Bokáig jártak a lovak a vérben, húsban, Isten tudja, mi volt odalent, embert és jószágot a völgybe szorították, ott gyilkolták halomra. Derékban elfűrészelték a férfiakat, az asszonyoknak levágták a csecsét, s megsózták. A lányok az erdőbe próbáltak menekülni, de sokukat még a réten szaladtában levágták, a Laposban a patakok felduzzadt medreiben mocsarak, abban nagy fűzfák álltak, belsejükben elkorhadt üreg, a gyűjtögető lányok oda bújtak, de kicsalogatták őket is. Asszonyok évekig siratták lányaikat, elkeseredett hangjukat még ma is hallani éjszakánként, ha a rétek felől fúj a szél.

Nem csak embert s állatot öltek, loptak, raboltak azok mindent. A Kékesnek olyan harangja, s annak akkora hangja volt, hogy leért a Dunáig, a környékbeli falvak, Marót, Bogdan, Tahu lakói mind ahhoz igazították napjukat, nem is volt más egyebe a falunak, még temploma sem, tudták az öregek, hogy el fogják vinni. Az asszonyok felforraltak egydemizsonnyi tejet, s azzal leforrázták, egy időre elment a hangja, s valóban,

a dulás után a harang megmaradt, csak azok nem, akik megmentették. Az aranyarcúak nem szerették a hegyeket, talán a szellemektől, talán az állatoktól féltek, vagy egyszerűen nem akartak felkaptatni a meredeken. Délkelet felé hagyták el az országot, utánuk nem kívánczított már egyetlen rablásra szomjazó népnek sem idejönni.

Az országot farkasok farkái árasztották el, egy kihalt, elnéptelenedett terület fogadta őket néhány lélekkel, kik szaladtak elfele mindentől, mintsem hogy veszélyt jelentettek volna. Ha egyiket mégis sikerült megállítani, néma maradt, s tágult pupillákkal nézte, mintha nem látná, csak a téli ködöt. Akármilyen csend volt, az ilyen emberhez közel hajolva sikítás szűrődött ki odabentről. A farkasok megtisztították a területet a mindenféle heverő holttestektől, elhullott állatoktól, anyátlan gerincesektől, szeplőtelen emlősöktől, olyan sok farkas tódult ide, hogy kora télen az ország felett átvonuló madarak nem tudtak megpihenni, nem volt talpalatnyi föld, ahol ne éhes farkasszájak tátongtak volna. Felettek mindent néhány év alatt, szarvasra, őzre már csak elvétve lehetett találni.

A farkasok akkor álltak tovább, ha egy terület állatairól minden gerezdet lehúztak, akik mégis maradtak, megtanultak együtt élni az emberrel és a többi állattal. A Kárpát-medence soha nem adta magát oda a farkasoknak, alkalmazkodniuk kellett a medence szeszélyeihez, az állatok és emberek kívánalmaihoz, megegyeztek az állatokkal, és megegyeztek az emberrel is: egy éjszaka egynél több zsákmányt nem visznek el, s amit

szétmarcangolnak, ott hagyják a pásztorkutyáknak, a dögre vissza nem járnak, tanyákon csak télvíz idején járnak a háziállatokra, ha a gazda mellettük van, nem támadnak, kutyát vadász mellett nem tépnek szét, lovat, ha nyergelve van, s lovas ül rajta, vagy a közelében van, nem bántanak, ha viszont egy ló magányosan legelész, vagy sántán elmarad, azt kiemelhetik, megkergethetik, s ha a ló veszít, megölhetik. A farkasok a lovat nem érik utol sík vidéken, előnyben van a ló olyan erdőben is, ahol ritkásan állnak a fák, szélesek az ösvények, de a sűrű fák közt veszítenek, inkább bekergetik a nyílt mezőkről az erdőbe, s ott hajszolják halálra, míg az neki-vágtat egy fának, és elpusztul. A magányos marhákkal máshogyan bánnak el. Eltanulták a medvéktől, hogyan lehet a robusztus állatot legegyszerűbben a földre teríteni. A marhát kergetni nem kell, hiszen szaladni nem tud, ha mégis, hamar kimerül, vagy a futásba pusztul bele. Volt olyan anyaállat, kinek elvitték csecse mellől a borját szekérral, hogy egy másik faluban levágják, messzire vitték, korán indultak, hogy sötétedésig odaérjenek, a kis borjút feltették a szekérra, lábait megkötötték, és lefektették. A borjú böngött az anyja után, az anyja addig rángatta az istállóban a kötelét, míg elszakadt, szaladt a hang után, a szekeret nem látta, de a kicsijének a hangja vezette, rohant, ahogyan bír, meglátták, hogy fut utánuk egy tehén, meghajtották a lovukat.

Anyja után böngött a borjú, mintha megérezte volna a közelségét, az emberek hátrafordultak, nem hittek a fülüknek, értették a borjút, de nyomban visszafordultak, az utat figyelték, nem akartak tudomást venni róla, az

anyja lihegve, fekete földre lógó nyelvvel, sáros lábakkal loholt utána, de ereje elfogyott, érezte, kiszakad a szíve a száján, és akkor ki is szakadt, és kiesett az útra, ott megrepedt, s a vércseppek a párás levegővel felszálltak az égbe, az anya ott feküdt szív nélkül, holtan az út szélén.

A marhát földre vinni nehéz, hatalmas, erős nyakát nem tudja a farkasszáj átharapni, csak rágni, de oly vastag a marhabőr a nyaka körül, hogy még csak nem is vérzik. Volt marha, aki elkóborolt a csordától, a Lepence-patakig ért, ahol három nyikhaj farkasba botlott, akkor láttak először tehenet, ijedten, remegő szájjal vicsorogtak a nagy állatra, az egyik a torkának szaladt, s beleharapott, a tehén csak megrázta a fejét, szólt a kolomp a nyakában, mint a maróti nagyharang, ott kongott a farkas füle mellett, az meg ijedtében hanyatt vágódott, bele a patakba, jött a következő suhanc, az is rámart, de az sem járt szerencsével, a harmadik is megpróbálta, de keserű volt a marha bőre, szólt a kolomp, a másik két farkas nyálától csatakos volt a bőr, abbahagyták, s szégyenkezve eloldalogtak. Másnap a falu melletti legelőn ette a tehén a kék füvet, s ember nem mondta volna meg, hogy alig egy napja még éles fehér farkasfogak kapaszkodtak bele.

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.
www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna

Készült a Szekszárdi Nyomda Kft.-ben, 2024-ben
Felelős vezető Vadász Katalin igazgató

Felelős szerkesztő Szegő János
Kézirat-előkészítő Balogh Emerencia
Korrektor Tomka Eszter
A kötetet Pintér József tervezte
A címlapon ismeretlen festő művének részlete:
Szent Egyed és szarvas, 1500 k. London,
The National Gallery
Műszaki vezető Takács Klári
Kiadványszám 9327
Minion betűtípusból szedve
ISBN 978-963-14-4405-6